

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid
Gymnasieutbildningen i Höör i Höörs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Gymnasieutbildningen i Höör* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid *Gymnasieutbildningen i Höör* i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla uppföljningen och analysen av skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärares förutsättningar samt inkludera en uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektorn utveckla metoder för att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning och följa upp att så sker i alla ämnen.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver tydliggöra roller och ansvar mellan huvudmannens representanter och rektorn, för att kunna göra självständiga bedömningar i verksamheten och styra enligt uppsatta mål.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 mars 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:2341) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Gymnasieutbildningen i Höör leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är: Granskningen visar att rektorns pedagogiska ledarskap och organisation är begränsad och att det saknas ett tydligt och strukturerat forum för kollegialt utvecklingsarbete. Vidare visar granskningen att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. Granskningen visar också att rektorns uppföljning och analys av kunskapsresultaten är begränsad och inte omfattar ett helhetsperspektiv. Dock visar granskningen att rektorn tillsammans med personalen genomför vissa insatser utifrån elevernas kunskapsresultat. Vidare visar granskningen att rektorn saknar inblick i och inte systematiskt följer upp hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Slutligen visar granskningen att rektorn fördelar resurser utifrån de behov som lärare och elevhälsan identifierar hos eleverna och i undervisningen.

Rektorns ledning, organisation och samverkan mellan lärare

Granskningen visar att rektorns pedagogiska ledarskap och organisation är begränsad och att det saknas ett tydligt och strukturerat forum för kollegialt utvecklingsarbete. Av inkommen dokumentation och intervjuer framgår att skolan har ett arbetslag där rektorn, lärarna, studie- och yrkesvägledaren samt elevhälsan träffas en timme varje vecka för att bland annat diskutera verksamheten, elevers resultat och behov samt praktiska frågor. Det framgår vidare att det saknas forum för kollegialt lärande vilket enligt lärarna sker vid informella samtal. De säger även att de skulle kunna utveckla det kollegiala arbetet och fortbildningen genom att göra den mer systematisk framöver men att det inte funnits tid avsatt för utvecklingsarbete. Rektorn beskriver att personalen får fortbildning utifrån behov och att specialläraren informerat rektorn att det därefter sker diskussioner i personalgruppen. Rektorn säger att lärarna under föregående läsår bland annat gick en fortbildning om betyg och bedömning utifrån Skolverkets moduler och hade diskussioner med skolans dåvarande förstelärare. Enligt

rektorn fanns det ett behov av fortbildning med tanke på att skolan har så få lärare och behöver intryck utifrån. Vidare berättar rektorn att hen uppfattar att fortbildningar ger avtryck i undervisningen utifrån de diskussioner som hen tar del av. När det gäller skolans arbets- och förhållningssätt säger rektorn att personalen ska utgå och arbeta utifrån elevernas individuella behov. Lärare säger att de har ett gemensamt förhållningssätt på skolan vad gäller arbetet med studiero och trygghet. Vad gäller stöd till obehöriga lärare säger rektorn att lärargruppen introducerar obehöriga i arbetet och i klassen men att de inte får en formell mentor. Detta sker enligt rektorn självmant och hen behöver inte be lärarna om detta, något som också kommer fram i lärarintervjun. Vid betygsättning diskuterar den obehöriga läraren med en behörig kollega.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte leder ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervju med rektorn, lärare och elevhälsans representanter framgår att rektorn inte leder eller styr ett jämställdhetsarbete på skolan. I rektorsintervjun framkommer att personalen på skolan inte diskuterar elever med fokus på kön utan att jämställdhetsarbetet handlar om alla elever och att de utgår från individperspektivet, vilket även bekräftas i lärarintervjun. Av såväl intervju med rektorn och av inkommen information framgår att inga resultat mellan kvinnor och män jämförs på grund av att eleverna är för få till antal. Rektorn säger däremot att lärarna ska observera hur det ser ut på lektionerna, exempelvis gällande talutrymme, och att hen har en känsla av det finns en medvetenhet om jämställdhet hos lärarna och ser det i deras diskussioner. Ett exempel är att de under ett möte diskuterat att män tar mer plats i undervisningen. Samtidigt säger rektorn att hen inte leder ett arbete för att undervisningen ska bedrivas ur ett jämställdhetsperspektiv och inte ser något behov av åtgärder eftersom de inte prioriterar könsperspektivet. Det finns däremot lärare som uppmärksammat ett behov av ett jämställdhetsarbete vilket lett till en temadag om jämställdhet under den internationella kvinnodagen. I intervjuer med lärare och elevhälsan framkommer att skolan behöver uppmärksamma elevers tankar kring könsroller och mönster i klassrummet. Exempelvis berättar lärare att elever behöver hitta sin roll och identitet i frågor som bland annat berör jämställdhet. Lärarna berättar att det finns en jämlikhetsplan men varken de eller elevhälsan vet om rektorn följer upp om undervisningen är jämställd. Eleverna säger att de inte upplever några skillnader i hur de bemöts och att lärarna i ämnena svenska och samhällskunskap tagit upp jämställdhetsfrågor exempelvis vid den internationella kvinnodagen.

Rektorns uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorns uppföljning och analys av kunskapsresultaten är begränsad och inte omfattar ett helhetsperspektiv. I intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framkommer att rektorn skapar sig en nulägesbild av verksamheten genom de veckovisa mötena med arbetslaget samt vid spontana och informella samtal med lärarna. Rektorn berättar också att hen följer upp undervisningens genomförande vid medarbetarsamtalen där de tar upp vad läraren gör och vill göra. Dock säger lärarna att rektorn inte är synlig i verksamheten. Rektorn berättar att hen inte gör lektionsobservationer, inte heller inför medarbetarsamtalen, men att hen använder sig mycket av specialläraren för att få en uppfattning om hur undervisningen går till i klassrummet. Rektorn berättar att hen i slutet av läsåret sammanställer betygsstatistik och att lärarna, studie- och yrkesvägledaren och specialpedagogen pratar kring kunskapsresultaten. Rektorn säger att de exempelvis tittar på resultat från de nationella proven. I intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan framkommer det att uppföljningen av kunskapsresultaten främst sker på individnivå utifrån att skolan har ett fåtal elever. De menar att det är svårt att jämföra grupperna på skolans två introduktionsprogram men även svårt med jämförelser med tidigare år beroende på att antal elever varierar stort mellan åren och har minskat mycket sedan 2015. En annan förklaring till att det saknas jämförelser på gruppnivå är att elever börjar och slutar under läsåret. Lärarna säger också att de inte gör jämförelser av kunskapsresultat med andra introduktionsprogram. Lärarna berättar att de i kvalitetsarbetet vid läsårets slut följer upp och diskuterar skolans utvecklingsområden för att se vad de behöver arbeta vidare med och om de behöver nya mål. Lärarna lägger minnesanteckningar från dessa diskussioner i den digitala plattformen som rektorn kan ta del av. Däremot säger lärarna att de inte får någon återkoppling på det analysarbete de gör i juni, vilket rektorn bekräftar. Enligt rektorn fungerar verksamheten utifrån att lärarna gör mycket själva och säger att hen inte leder lärarnas diskussioner men är tillgänglig. Skolans styrka när det gäller uppföljning av resultat är, enligt lärarna, den vardagliga kommunikationen med varandra.

Granskningen visar vidare att rektorn tillsammans med personalen genomför vissa insatser utifrån elevernas kunskapsresultat. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att enskilda elevers resultat diskuteras löpande under skolans tisdagsmöten utifrån mål och måluppfyllelse på initiativ av mentorerna. Enligt lärarna har de dessutom två tisdagar per läsår en "elevkonferens för vidare studier" med studie- och yrkesvägledaren som fokuserar på elevernas resultat och framtid där även rektorn deltar. Av inkommen dokumentation och intervju med rektorn framgår att det är ytterst få elever som når kriterierna för E. Rektorns förklaringar är att eleverna under högstadiet bland annat haft hög frånvaro och inte har grunder med sig från

grundskolan. Det kan också bero på att eleverna varit i Sverige en kortare tid och att det tar tid för eleverna på språkinstruktionen att lära sig svenska och engelska. Rektorn har uppmärksammat att ämnet engelska också är det ämne som är svårast att ta till sig för eleverna på språkinstruktionen. När det gäller elever på introduktionsprogrammet individuellt alternativ är det, enligt rektorn, ämnet matematik som är svårast och skolan har därför genomfört insatser i form av att eleverna har matematik varje dag och att det finns en extra lärare på lektionerna. Dessutom har två lärare nyligen genomgått en fortbildning i dyskalkyli i samarbete med SKED (Skånes kompetenscentrum för elever med dyslexi och dyskalkyli). Elever säger att det är svårt att få ett godkänt betyg på skolan. Lärarna säger att eleverna har en lång väg till att uppnå betyget E och att frånvaro försvårar för en del elever. Både rektorn och lärare förklarar att för några elever är utmaningen att överhuvudtaget komma till skolan.

Granskningen visar att rektorn saknar inblick i och inte systematiskt följer upp hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen. Rektorn säger att hen inte säkerställer eller ser att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen eftersom hen inte gör lektionsobservationer. Rektorn förlitar sig istället på diskussioner de har på skolan och att personalen undervisar efter idén om att det ska vara likvärdigt och att alla ska ha det bra. Enligt lärarna förekommer det att de tar upp värdegrundsarbetet i undervisningen på tisdagsmötena men säger samtidigt att rektorn inte följer upp det arbetet då hen har tillit till lärarna. I intervjuer med lärare, elevhälsan och elever framkommer att diskussioner kring värdegrund främst sker i ämnet samhällskunskap men ibland även i ämnet svenska.

Granskningen visar att rektorn fördelar resurser utifrån de behov som lärare och elevhälsan identifierar hos eleverna och i undervisningen. Rektorn berättar att de under två veckor i början av läsåret diskuterar studieplaner och fördelar resurser utifrån elevernas behov, har ett anpassat schema med fokus på ämnena svenska, engelska och matematik och använder sig av karläggningsmaterial. Rektorn säger att hen även använder sina kunskaper om undervisningen när hen tittar på bemanningen och planeringen inför kommande läsår. Vidare berättar rektorn att de även omfördelar och tillsätter resurser utifrån behov under pågående läsår. Enligt lärarna följer rektorn upp förutsättningarna för undervisningen på tisdagsmötena och vid medarbetarsamtalen och förlitar sig på vad lärarna ser. Elevhälsan säger att det är vid överlämningen från grundskolan som de först ser behovet inför resursfördelningen och att rektorn har en god bild av denna. Elevhälsan säger också att de under läsåret bidrar med kunskap om eleverna och att det går snabbt att utreda elevernas behov på skolan. Enligt rektorn har skolan en god tilldelning och huvudmannens stöd vid behov av resurser både till elever och till fortbildning för lärare. Rektorn beskriver att skolan

har en hög personaltäthet och att det bland annat finns en resurs som är behjälplig i klassrummet och som elever vänder sig till när de vill prata med en vuxen som inte bedömer dem. Även speciallärartjänsten har utökats för att förstärka ämnen. Lärarna upplever också att rektorn lyssnar på dem, exempelvis när specialläraren anställdes då lärarna önskade att hen arbetade ute i klasserna men även när det fanns önskemål om att utöka undervisningstimmar i matematik. Rektorn berättar också att de haft en kompetensutveckling om NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) och, som tidigare nämnt, fortbildning inom dyskalkyli. I intervjuer med rektorn och elevhälsan framkommer att effekter av resurstilldelningen följs upp och omfördelas vid tisdagsmötena. Rektorn säger också att hen följer upp effekten genom sin dialog med den nya specialläraren som finns med i klassrummen och i undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla uppföljningen och analysen av skolenhetens kunskapsresultat, undervisningens genomförande och lärares förutsättningar samt inkludera en uppföljning av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har en begränsad inblick i skolans verksamhet och till stor del förlitar sig på personalens analys av elevers resultat och behov. Uppföljning och analys av kunskapsresultat sker på individnivå och det saknas ett helhetsperspektiv utifrån flera parametrar såsom jämförelser mellan ämnen, kön, lärare och över tid. Även om rektorn bland annat träffar personalen under ett veckomöte, vid medarbetarsamtal och har informella samtal med lärare och specialläraren behöver rektorn skapa sig en egen bild av hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen.

Enligt 2 kap. 9§ skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt 2 kap 10 § skollagen är det rektorn som beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. Vidare anges i 4 kap. 4-5 §§ skollagen att rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Rektorn ska systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen

genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete bör rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen, analysera om orsakerna framgår tydligt eller om ytterligare uppföljning eller utvärdering behöver genomföras, samt utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn i sin roll som chef tar ett tydligt ansvar och leder skolans systematiska kvalitetsarbete genom att både bredda och fördjupa sin uppföljning och analys av kunskapsresultaten utifrån flera parametrar på grupp- och skolnivå. På så vis får rektorn ett bredare underlag för att kunna sätta in träffsäkra åtgärder och därmed underlätta uppföljningen av insatsernas effekter. Genom att skapa sig en bättre nulägesbild av verksamheten kan rektorn tydligare leda och styra utvecklingen av undervisningen på skolan. Rektorn kan exempelvis genom planerade och regelbundna lektionsbesök, skaffa sig en bild av hur lärare förmedlar och gestaltar värdegrunden i undervisningen samt hur lärares genomförande av undervisningen och förutsättningar påverkar kunskapsresultaten för eleverna.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr22, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är: Granskningen visar att undervisningen till viss del är varierad. Samtidigt visar granskningen att det inte finns ett medvetet arbete kring lektionsstruktur. Granskningen visar vidare att

¹ Skolverket (2015): Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet, s. 31

undervisningens mål och syfte till viss del tydliggörs i undervisningen. Därutöver får eleverna ett aktivt lärarstöd för att de ska komma igång och förstå uppgifterna. Granskningen visar också att lärarna har höga förväntningar på eleverna men att de bara till viss del arbetar aktivt för att stärka deras motivation och självförtroende. Lärarna individanpassar arbetssätt och uppgifter för att eleverna ska nå målen. Granskningen visar också att eleverna till viss del får möjlighet att reflektera utan ett givet svar men mer sällan kring strategier för sitt eget lärande. Granskningen visar slutligen att eleverna inte är delaktiga i eller har inflytande över planeringen eller utvärderingen av undervisningen.

Varierad och strukturerad undervisning samt aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen till viss del är varierad. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att de anser att lektionerna är varierade genom att lärarna bland annat har gemensamma genomgångar, låter eleverna arbeta med läroboken och får göra läs-, hör- och skrivuppgifter men också muntliga och skriftliga presentationer. Någon lärare säger att hen börjar direkt med en genomgång och att eleverna därefter arbetar individuellt. Det framkommer även att eleverna får göra något experiment eller diskutera i något ämne. Däremot säger eleverna att graden av variation i uppgifter ser olika ut i ämnena, vilket också framgår av lektionsobservationerna. Lektionsobservationer visar att undervisningen är mer varierad på det ena programmet än på det andra där undervisningen kunde bestå av en genomgång under ett helt lektionspass med liten elevaktivitet eller eget arbete i läroboken.

Granskningen visar att det inte finns ett medvetet arbete kring lektionsstruktur. I intervjuer med lärare och vid lektionsobservationer framkommer att graden av struktur varierar beroende på ämne och elevgrupp. Det framkommer vidare i intervju med rektorn att hen saknar insyn i hur lärarna strukturerar sina lektioner. Enligt elevhälsan finns det inga gemensamma diskussioner kring hur lärare strukturerar sina lektioner, som exempelvis att gå igenom Vad? Hur? Varför? vid lektionsstart. Elevhälsan säger också att det är svårt att ha en gemensam struktur på lektioner då eleverna arbetar med olika saker. Även i intervju med lärare och vid lektionsobservationer framkommer att inramningen av lektionerna ser olika ut beroende på lärare. Någon lärare säger att hen inte har en gemensam start, att eleverna arbetar individuellt då inte alla elever är närvarande, men att hen i slutet av lektionen kan berätta om något som hänt i veckan, om nyheter eller om något eleverna frågar om. Vid lektionsobservationer noteras att elever kommer för sent till lektionerna eller anländer senare på dagen. En annan lärare berättar att strukturen på hens lektioner alltid ser likadan ut, genom att hen i början av lektionen pratar individuellt med eleverna, därefter tar upp vad de gjorde förra lektionen och vad de

ska göra på nuvarande. Hen avslutar med att återkoppla till det de gjort och vad de ska göra kommande lektion. En annan lärare har valt att inte avsluta lektionen gemensamt för att låta eleverna använda hela lektionstiden till uppgifter. Elever på det ena programmet berättar att lärare börjar lektionen med en genomgång eller säger vad de ska göra. Elever på det andra programmet säger att lärare inleder med ett hej och dagens datum på tavlan. De berättar också att lektioner avslutas genom att lärare ibland sammanfattar, frågar eleverna vad de läst och vad de förstått. Det kan också vara att lärare påminner om läxan eller att de bara lämnar klassrummet när lektionen är slut.

Granskningen visar vidare att undervisningens mål och syfte till viss del tydliggörs i undervisningen. I intervju med rektorn framkommer att rektorn och lärare diskuterat skolans uppdrag, kursinnehåll och utifrån vilka mål eleverna bedöms. Rektorn beskriver vidare att det är viktigt att tydliggöra för eleverna vad som bedöms och hur långt de har kvar för att uppnå målen och att det diskuteras i personalgruppen. Samtidigt visar intervjuer med lärare, elever och lektionsobservationer att mål och syfte med lektioner inte är något som alltid tydliggörs i undervisningen. Ett par lärare berättar att de tar upp det centrala innehållet inför ett nytt moment eller en uppgift, tydliggör begreppen och försöker exemplifiera. Det framkommer även i intervjuerna att då en stor del av undervisningen är individanpassad utgår mål och syfte från individens behov. Enligt någon elev säger lärare att syftet är att de ska kunna saker inför framtiden, komma in på gymnasiet och kunna få ett jobb medan andra elever säger att de bara gör den planerade uppgiften eller själva tolkar syftet med uppgiften. Lektionsobservationer visar både exempel på lektioner där innehåll och syfte presenteras tydligt samt lektioner där detta saknas.

Granskningen visar att eleverna får ett aktivt lärarstöd för att de ska komma igång och förstå uppgifterna. I intervjuer med elever och vid lektionsobservationer framkommer att lärare cirkulerar bland eleverna och hjälper dem individuellt, ger konkreta exempel och förklarar på olika sätt så att eleverna ska förstå uppgifter och genomgångar. Lärare upprepar även instruktioner och förklaringar, frågar elever hur de tänker och varför, använder bilder för att förtydliga eller jämför exempelvis meningar med hur de skrivs på elevens modersmål. Elevhälsan säger att lärare diskuterar lämpliga stödmallar för att underlätta för eleverna när de exempelvis ska skriva en text och att det ibland finns två lärare tillgängliga i klassrummet. Lärare berättar att de exempelvis skriver texter på tavlan tillsammans med eleverna.

Förväntningar, motivation och anpassningar

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna men att de bara till viss del arbetar aktivt för att stärka deras motivation och självförtroende. I intervju med rektorn och lärare framkommer att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att det diskuteras inom personalgruppen eftersom det är något elever saknat i sin tidigare skolgång. En lärare brukar exempelvis lyfta det eleverna gör bra medan en annan säger att de inte ska sätta för höga krav i förhållande till målen. Trots att lärarna har höga förväntningar på eleverna är det inte alltid som de lyckas förmedla det till dem, enligt en tredje lärare. Elever bekräftar att det finns förväntningar på dem och att lärare kan visa det genom att exempelvis be dem att först försöka lösa en uppgift på egen hand och därefter erbjuda hjälp om det blir fel. Elevhälsan säger att det finns en risk att förväntningarna är låga på eleverna på grund av att många har svårt med skolan och att de behöver arbeta med att bibehålla höga förväntningar. De säger också att skolan behöver ha ett salutogent förhållningssätt gentemot eleverna men att det är något som de ännu inte arbetat med systematiskt. Elever på ett program beskriver att lärare uppmuntrar dem i skolarbetet genom uttryck som superbra, du är duktig, du kunde detta eller bra jobbat. Exempelvis berättar en elev som inte trodde på sig själv att det hjälpte när läraren sa att hen skulle kämpa. Däremot upplever elever på ett annat program att de oftast inte får någon uppmuntran. De får höra att de ska jobba på och göra så gott de kan men säger att de inte får hjälp om de är oengagerade. Det finns också elever som uppfattar att det inte spelar någon roll att de jobbar när de tidigt fått höra att de inte kommer att nå ett godkänt betyg i slutet av läsåret. Varken rektorn eller lärare känner till att elever upplever det såhär. Enligt lärarna har några elever svårt att förstå vad som krävs, trots att de i samtal får veta vad de behöver göra för att klara målen. Lektionsobservationer visar att lärare frågar elever hur de mår och hur det går för dem med något enstaka uppmuntrande ord. Elevhälsan säger att de uppmärksammat att lärare stärker elevernas tro på sin egen förmåga och uppmuntrar dem men att det är något det kan arbeta vidare med.

Granskningen visar vidare att skolan individanpassar arbetssätt och uppgifter i syfte att eleverna ska nå målen. Rektorn berättar att skolan gör många individuella anpassningar utifrån elevernas behov. Dessutom är specialläraren tillgänglig i klassrummen flera dagar i veckan och elever kan få extra stöd utanför lektionstid. Lektionsobservationer visar att det på ett av programmen inte sker något arbete eller diskussioner i par eller i grupp och att det mesta är av karaktären självständigt arbete med stöd av läraren. Rektorn säger däremot att det finns lättare och svårare uppgifter för eleverna men att det framförallt handlar om att klara betygskriterierna för E. Lärare säger även att elever som är snabbt klara kan få en annan uppgift men att det gäller ett fåtal. En annan lärare säger att hen har samma uppgifter för alla elever, men

förändrar språket i formuleringar eller tar bort delar för att det ska bli lättare att förstå.

Strategier för lärande och metoder för planering och utvärdering av undervisningen

Granskningen visar att elever till viss del får möjlighet att reflektera utan ett givet svar men mer sällan kring strategier för sitt eget lärande. Rektorn säger att förekomsten av reflektion utan ett givet svar oftare sker i vissa ämnen som i svenska och samhällskunskap och att detta också framkommer vid möten med personalen. Det framkommer också i både lärar- som elevintervjuer att elever får lösa uppgifter på olika sätt och att det kan finnas flera svar som är rätt. Lärare berättar att de även arbetar med kritiskt tänkande när de läser texter. Däremot berättar ett par lärare att det är få elever som svarar muntligt på frågor och därför ibland ombeds att skriva ned svaret. Några elever säger dock att de inte diskuterar frågor utan givna svar utan att de mer pratar om fakta. Det framkommer också av intervjuer och lektionsobservationer att diskussioner sker på det ena programmet men mer sällan på det andra. På en av de observerade lektionerna visas ett exempel på hur läraren kopplar till källkritik genom att skriva tre ord på tavlan, varav ett är ordet trovärdig, och frågar eleverna om de vet vad ordet betyder. De fortsätter att prata om källkritik kopplat till vad diagram är och nämner att de föregående lektion granskat websidor. Av rektorsintervjun framgår att rektorn inte vet om eleverna får reflektera kring sitt eget lärande eller hur lärarna arbetar med detta. Lärare beskriver att det ser olika ut för eleverna huruvida de tar ansvar för sitt lärande. Någon lärare säger att elevers förmåga att ta eget ansvar generellt är låg och att eleverna har svårt att se sin egen roll och det egna ansvaret.

Granskningen visar att eleverna inte är delaktiga i eller har inflytande över planeringen eller utvärderingen av undervisningen. I rektorsintervjun framkommer att eleverna får planera individuellt men inte som klass på grund av hög frånvaro. Vidare förklarar lärare att de inte ställer frågan om vad eleverna vill göra och att det bland annat beror på att de inte får några svar från eleverna och på att eleverna arbetar i olika takt. Lärare kan dock fråga elever om de vill arbeta enskilt eller inte och hur de vill redovisa sina kunskaper. En annan lärare säger att hen frågar om eleverna vill läsa högt eller tyst och att de även får välja mellan skönlitterära texter. Elever säger däremot att de inte får vara med och planera undervisningen. Av intervju med rektorn, lärare och observerade lektioner framgår vidare att lärare inte efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningen. Lärare berättar att de ibland tar upp vad eleverna tycker om undervisningen på utvecklingssamtalen. Eleverna å sin sida säger att de vare sig får lämna synpunkter på skolan eller undervisningen och att de inte heller får möjlighet att ge förslag på förbättringar, vare sig muntligt eller skriftligt. Av intervju med rektorn

framgår dessutom att skolan saknar traditionella forum för elevernas delaktighet såsom klassråd och elevråd.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver under ledning av rektorn utveckla metoder för att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionens granskning visar att eleverna på individnivå påverkar undervisningens innehåll till vissa delar men att de på gruppnivå inte systematiskt görs delaktiga i planering eller utvärderingar av innehåll, arbetssätt eller arbetsformer.

Enligt 4 kap. 9 § skollagen ska barn och elever ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Av förarbetena till skollagen framgår även att eftersom det ligger i lärarens uppdrag att bedriva undervisningen så att eleverna ges inflytande, finns det ingen motsättning mellan elevers rätt till inflytande och att lärare har ansvaret för undervisningen. Däremot är det viktigt att den konkreta utformningen av vad inflytandet omfattar varierar.² Enligt läroplanen för gymnasieskolan ska läraren ansvara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen samt tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.³ Rektorn har också ett särskilt ansvar för att se till att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.⁴

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn och lärarna inledningsvis diskuterar vilka områden eleverna kan ha inflytande över och hur lärarna kan utveckla konkreta och varierade metoder som ökar elevernas inflytande. Vidare kan rektorn skapa förutsättningar för lärarna att ta del av varandras metoder och prova nya metoder och arbetssätt i sin egen undervisning och låta lärarna gemensamt utvärdera det arbetet. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att lärare ska få ett underlag att utveckla undervisningen. Utvärderingar behöver göras systematiskt och kontinuerligt och inte bara i slutet av terminen eller läsåret för att komma eleverna till del. Om eleverna får lära sig och träna på delaktighet och ha ett reellt inflytande i planeringen och utvärderingen av

² Av förarbetena till skollagen, prop. 2009/10:165 s. 311.

³ Förordningen (SKOLFS 2022:423) om läroplan för gymnasieskolan, (Lgy 11) kapitel 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

⁴ Förordningen (SKOLFS 2022:423) om läroplan för gymnasieskolan, (Lgy11) kapitel 2.6 Rektorns ansvar.

undervisningen kan det leda till att öka elevernas motivation. Ett annat sätt att utöva inflytande är att eleverna kan diskutera och påverka skolans arbete genom klassråd och elevråd som en del av skolans demokratiska uppdrag. Lärarna kan med fördel använda sig av Skolverkets stödmaterial i arbetet med att utveckla former för elevernas inflytande i undervisningen.⁵

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är: Granskningen visar att det finns ett samlat och aktivt arbete med att skapa studiero på skolan. Vidare visar granskningen att det finns ett medvetet, gemensamt och främjande arbete för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna.

Skolans arbete med studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat och aktivt arbete med att skapa studiero på skolan. I samtliga intervjuer och vid Skolinspektionens lektionsobservationer framkommer att miljön på skolan är lugn och att det råder god studiero på lektionerna. Rektorn beskriver att de har få elever i varje klass och att de har hemklassrum och bestämda platser. De elever som behöver har möjlighet att sitta för sig själva och kan senare flytta in i klassrummet när de märker att det är lugnt även där. Vidare säger rektorn att eleverna har tillgång till en resursperson som exempelvis stöttar dem på lektionerna och att det finns en god relation mellan lärare och elever. Skolans gemensamma arbete för att säkerställa studiero sker enligt rektorn vid allmänna diskussioner i personalgruppen. Vid läsårsstart och återkommande under läsåret pratar lärarna med eleverna om hur man beter sig och om ordningsregler där eleverna kan komma med önskemål, enligt rektorn. Elever säger dock att de inte

⁵ Skolverkets lärportal. Modulen Delaktighet och inflytande i undervisningen. [Delaktighet, inflytande och likabehandling - Skolverket](#)

pratar om studiero på skolan och varken känner till eller har fått påverka ordningsreglerna, men några vet att de inte får röka på skolans område eller äta mat i klassrummet. Enligt inkommen dokumentation visar en enkät som genomförts på ett av skolans program att en stor andel elever angett att de har studiero i klassrummet.

Skolans arbete med trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet, gemensamt och främjande arbete för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna. Rektorn berättar att de varje år genomför en trivselenkät med eleverna med sex till sju frågor. Lärarna säger att de förutom i trivselenkäten använder utvecklingssamtalen för att prata om trygghet med eleverna. Skolan har medvetet skapat vissa förutsättningar för att eleverna ska känna sig trygga utifrån det som kommit fram i enkäter och samtal med eleverna. Lärare säger att de som en del av det främjande arbetet har hemklassrum, eleverna har fasta placeringar och att de har sin undervisning på en specifik våning som skapar trygghet. Vidare säger lärare att de tar emot eleverna på morgonen och har ett individuellt samtal med dem. Av inkommen information framgår att det är en stabil lärargrupp som täcker upp för varandra vid frånvaro för att eleverna inte ska behöva möta ny personal. Det finns även en lärarassistent som ska vara elevernas förebild och kontakt. Lärarna äter tillsammans med eleverna och sedan pandemin äter de inte på högstadieskolan utan får maten levererad, vilket enligt rektorn gör att fler äter även om det inte är alla. Eleverna instämmer i att det är tryggt på skolan men några säger samtidigt att lärarna inte gör något för att det ska bli det eller frågar dem om de känner sig trygga. Såväl rektorn som lärarna och elevhälsan säger att det är tryggt på skolan.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i låg utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är: Granskningen visar att rektorns analys av kunskapsresultat är begränsad och att rektorn saknar inblick i eventuella avvikelser och möjliga förklaringar till dem. Granskningen visar att rektorn

varken ger tillräckliga förutsättningar för att lärarna ska kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg eller ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorns analys av kunskapsresultat är begränsad och att rektorn saknar inblick i eventuella avvikelser och möjliga förklaringar till dem. Av intervju med rektorn framgår att hen inte tittar på resultatskillnader eller gör jämförelser mellan kön, program, grupper eller andra skolor och inte heller över tid. När det gäller jämförelser över tid menar rektorn att det är små elevgrupper vilket gör det svårt att jämföra över tid då det blir beroende av vilka elever det är och de betyg de har med sig. Som tidigare nämnts följer rektorn upp elevers måluppfyllelse på individnivå. Däremot säger rektorn att hen ser skillnader i hur lärare bedömer och betygssätter men att detta är beroende av ämnenas karaktär och hur läraren väger samman underlaget. Rektorn har inte sett att det inte är likvärdigt. Lärarna vet inte om rektorn analyserar skillnader i betygssättningen mellan ämnen och de tar inte heller del av rektorns analyser. Analysen, enligt lärarna, är att de har få elever med betyg och att diskussionen handlar om huruvida elever ligger på gränsen till ett godkänt betyg. När resultaten för de fåtal elever som skriver de nationella proven kommit diskuteras dessa vid ett möte med rektorn och lärarna. Rektorn ser dock inte några större skillnader mellan resultat på nationella prov och kursbetyg och förklarar att en avvikelse kan bero på provsituationen eller att elever fått komplettera. Vidare säger rektorn att det också kan vara så att eleven gör ett bra resultat på det nationella provet men inte visar sina kunskaper på lektionen och att det då saknas underlag för ett bra betyg. Enligt rektorn finns det ingen betygsinflation på skolan.

Kvalitetssäkring av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn varken ger tillräckliga förutsättningar för att lärarna ska kunna kvalitetssäkra sina omdömen och betyg eller ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. I intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framkommer att lärarna använder sig av nationella prov och, enligt rektorn och elevhälsan, även av bedömningsportalen med bedömningsstöd för att göra likvärdiga bedömningar. Visserligen beskriver rektorn att hen uppmanar alla lärare att använda bedömningsportalen och säger sig ha en bild av att lärarna gör det men saknar exempel på hur och i vilka sammanhang. Vidare säger rektorn att de inte pratat om att särskilt beakta de nationella proven. Dessutom säger rektorn att hen inte gett lärarna direktiv om att de ska sambedöma men att hen vet att de gör det för att hen hör lärarna prata om bedömning av elever. Enligt rektorn rättar och bedömer lärarna

de nationella proven med en kollega. På grund av få elever är det dock svårt att anonymisera elevsvaren. I lärarintervjun framkommer dock att någon lärare ibland samarbetar med en kollega men att det också förekommer att lärare använder sig av bedömningsanvisningarna utan att diskutera dessa med en kollega. Det finns lärare som säger att de inte har ett samarbete för likvärdig bedömning då de är ensamma i sina ämnen. Lärarna berättar att det vid behov förs diskussioner i arbetsrummet inför betygssättningen utifrån hur det ser ut i olika ämnen. Elevhälsan säger dock att det inte förs några betygsdiskussioner på skolan för att försäkra sig om att man gör rätt och att det finns en risk för att lärarna bedömer för lågt eller för högt utifrån att de enbart ser på individnivå. Både rektorn och lärare säger att de inte har ett samarbete med andra skolor, varken med andra introduktionsprogram eller med högstadiet i kommunen. Däremot berättar en lärare att hen är med i grupper på sociala medier där hen diskuterar uppgifter och bedömning. Ett bra sätt att få nya intryck enligt rektorn är när lärarna får gå en fortbildning och träffar andra undervisande lärare. Utifrån ett behov och att de är få lärare på skolan gick lärarna en fortbildning under våren 2022 i betyg och bedömning. Skolans dåvarande förstelärare ledde arbetet med Skolverkets moduler kring betyg och bedömning. Rektorn berättar att det tidigare gjorts ett försök till samarbete mellan rektorer på en liknande skola men att det inte fullföljdes.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver ge samtliga lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning och följa upp att så sker i alla ämnen.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn inte på ett tydligt och strukturerat sätt organiserar och leder lärarnas arbete med att kvalitetssäkra betygssättningen. Rektorn saknar insyn i vilka metoder som används och det är upp till lärarna om och när ett arbete för likvärdighet ska ske vare sig det gäller sambedömning eller betygssättning. Det framgår av granskningen att det är sällsynt att lärarna sambedömer och att de saknas metoder för att skapa likvärdighet i vad som bedöms och hur.

Enligt 1 kap. 9 § skollagen ska utbildningen inom skolväsendet vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Enligt 3 kap. 14 § skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. Av läroplanen framgår att läraren utifrån de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs allsidigt ska utvärdera

varje elevs kunskaper.⁶ För att lärare ska kunna uppfylla sitt ansvar i dessa delar behöver de ha god insikt i vad styrdokumentet säger för att kunna göra professionella bedömningar. Att lärare har samsyn kring de kunskaper som är väsentliga i ett ämne är en utgångspunkt för ämnesdidaktiskt välgrundade val. Lärare kan utveckla en sådan samsyn genom att tillsammans till exempel läsa och tolka kunskapskraven i relation till olika bedömningsformer. Sådana diskussioner kan föras på ett mer allmänt plan men det kan även vara värdefullt att fördjupa den genom att diskutera ett visst ämne eller en viss undervisningsmetod.⁷

Enligt Skolverkets allmänna råd bör rektorn skapa förutsättningar för att främja lärarnas arbete med att sätta rättvisa och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid för sambedömning och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma elevprestationer.⁸

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att organisera och se till att lärarna har de förutsättningar de behöver för att uppnå rättvisa och likvärdiga bedömningar och betyg. Det kan handla om att samtliga lärare får tid att strukturerat, regelbundet och tillsammans med kolleger titta på exempel och sambedöma i relation till styrdokumentet, både när det gäller ämnen med nationella prov och ämnen utan nationella prov, och för lärare som är ensamma i sina ämnen. Ett annat sätt att uppnå samsyn kan vara att lärare samplanerar och genomför ett tvärvetenskapligt arbete tillsammans och på så vis får möjlighet att diskutera gemensamma begrepp i styrdokumentet och hur elevers kunskaper kan värderas med olika metoder. En utgångspunkt i arbetet med likvärdighet är att rektorn följer upp och analyserar lärarnas bedömningar och betyg ur ett likvärdighetsperspektiv. Det är även viktigt att rektorn verkar för att lärarna använder olika metoder i sin kvalitetssäkring. Här finns det också möjlighet att uppmuntra användningen av Skolverkets bedömningsstöd. Ett samarbete för alla ämnen med en annan skolenhet är ytterligare ett sätt att säkra likvärdigheten och något som huvudmannen kan vara behjälplig med.

⁶ Lgy11, kap. 2 Övergripande mål och riktlinjer, Bedömning och betyg

⁷ Skolverket (2018). Betyg och betygssättning. Skolverkets Allmänna råd med kommentarer. Stockholm: Skolverkets publikationsservice

⁸ Skolverket (2022): Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om betyg och provning.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 3–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Gy11, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att huvudmannen har en otydlig styrning av gymnasieskolan och inte agerar som en självständig aktör. Vidare visar granskningen att huvudmannen inte tydligt synliggör rutinerna kring klagomålshanteringen och att det till viss del finns en risk för att klagomål och kränkingsanmälningar inte avgörs av en oberoende part i de fall rektorn är en del i målet. Huvudmannen ger rektorn stöd i sin roll som skolans pedagogiska ledare. Slutligen visar granskningen att huvudmannen i dialog med rektorn delvis skapar förutsättningar för undervisningens planering och genomförande.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Granskningen visar att huvudmannen har en otydlig styrning av gymnasieskolan och inte agerar som en självständig aktör. Av inskickad dokumentation och intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen framkommer att huvudmannen har regelbundna möten med rektorn, tillika huvudman som sektorchef för Kultur, Arbete och Folkhälsa, genom att hen träffar nämnden sex gånger per år och har kontinuerlig kontakt med nämndsordförande. Vid nämndens möten har sektorchefen en informationspunkt om skolans introduktionsprogram vilken exempelvis kan handla om hur eleverna klarar utbildningen. Ambitionen framöver är att också redogöra för projekt som pågår på skolenheten. Nämndens representanter, ordförande och viceordförande som är nya på sina poster har besökt skolan, dock inte undervisningen, och rektorn har vid ett nämndsmöte informerat dem om vad introduktionsprogrammen innebär. Vidare visar granskningen att huvudmannen inte

förhåller sig självständig till analysen i kvalitetsrapporten eller skolans utvecklingsområden då de inte har synpunkter och arbetar utifrån rektorns förslag. Representanterna för nämnden kan inte redogöra för hur huvudmannen granskar rektorns uppföljning och analys men rektor/sektorchefen berättar att huvudmannen främst gör det i samband med att skolans kvalitetsrapport presenteras efter ett läsår. I intervjun med huvudmannen framkommer att de inte heller kan ge exempel på kunskapsresultat som de analyserat och rektor/sektorchefen säger att huvudmannen inte gör någon egen analys. Nämndens representanter vet inte vilka som är skolans utvecklingsområden och sektorchefen säger att eftersom nämnden inte har synpunkter på kvalitetsrapporten arbetar skolan med de utvecklingsområden som framkommer i den. Huvudmannens representanter säger att de står bakom rektorns analys av prioriterade mål. Vidare beskriver huvudmannens representanter att ansvarsfördelningen och rollerna är tydliga för dem. I intervjun med huvudmannen framkommer att de styr de ekonomiska ramarna och fokuserar på det som de upplever allra mest angeläget. De har även möjlighet att komma med egna idéer men detaljerna överlämnas till rektor och lärarna. Vidare framkommer det att sektorchefen tycker att det är svårt att dela roller och berättar att hen vid nämndens möten både har rollen som rektor och sektorchef eftersom det inte finns något forum för rektors- och förvaltningsmöten. Hen förtydligar sin roll för personalen genom att säga till dem att hen är rektor när hen befinner sig på skolan.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Granskningen visar att huvudmannen inte tydligt synliggör rutinerna kring klagomålshanteringen och att det till viss del finns en risk för att klagomål och kränkingsanmälningar inte avgörs av en oberoende part i de fall rektor är en del i målet. Huvudmannen berättar att information om klagomålshanteringen finns på kommunens hemsida. Klagomålen skickas till kommunens medborgarcentrum och ärendena registreras i ett digitalt system och skickas vidare till sektorchefen. Huvudmannens representanter säger att de har få klagomål och kränkingsanmälningar och att dessa hanteras och åtgärdas skyndsamt inom klagomålshanteringen. I intervjun med huvudmannen framkommer att det kan vara svårt att vara opartisk när rektor också är huvudman men säger samtidigt att sektorchefen är tydlig i sin roll. Sektorchefen instämmer i att opartiskheten, som inte diskuterats i nämnden, skulle kunna vara problematisk och att ärendet i så fall får tas med nämndens ordförande. De kan inte avgöra om det är tydligt för vårdnadshavare och elever att det är huvudmannen som har ansvaret för att utreda klagomål och kränkingsanmälningar och säger att det är ett förbättringsområde för dem. I intervjuer med elevhälsan och elever framkommer det att eleverna vänder sig till mentorn om de har några klagomål. Elevhälsan känner inte till om elever och

vårdnadshavare har vetskap om rutinerna för klagomålshanteringen och lärarna har inte heller informerat eleverna om det. Rektorn säger att de kan bli bättre på att informera om rutinerna.

Behovsanpassat stöd till rektor

Granskningen visar att rektorn får stöd av huvudmannen i sin roll som skolans pedagogiska ledare. I intervjun med huvudmannen framkommer att nämndens representanter har samtal med rektorn av både stödjande och informativ karaktär om verksamheten och att de är tillgängliga både digitalt och fysiskt. Huvudmannens representanter beskriver att de har en god och spontan kontakt med rektorn och finns där som en stödjande samtalspartner när exempelvis ett svårt beslut behöver fattas. Rektorn säger själv att hen förmedlar till personalen att hen har huvudmannens stöd i de beslut som huvudmannen tar. Slutligen framkommer det att huvudmannen inte ombesörjt någon fortbildning för rektorn och att rektorn själv inte haft något behov av fortbildning under sina år som både sektorchef och rektor.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

Granskningen visar att huvudmannen i dialog med rektorn delvis skapar förutsättningar för undervisningens planering och genomförande. Av intervju med huvudmannen framgår att det är rektorns önskemål och det som framgår i kvalitetsrapporten som styr de förutsättningar skolan får utifrån den budget som huvudmannen förfogar över. I budgetplaneringen inför kommande år tar nämnden del av rektorns och personalens önskemål för att kunna bedriva undervisning av god kvalitet genom att prioritera det som anses var viktigast. Huvudmannen gör ingen egen oberoende analys eller uppföljning av skolans utvecklingsbehov eller om tilldelade resurser lett till ökad måluppfyllelse. Vidare framgår att huvudmannen inte heller sätter upp egna mål för verksamheten. Huvudmannen säger att de föregående år gjorde en prioritering i budgeten för en utökad speciallärartjänst och för möjligheten att bedriva vägledning för att eleverna ska hitta rätt utbildning. I inkommen dokumentation framkommer vidare att skolenheten har en hög personaltäthet med små elevgrupper och att det finns möjlighet till att ha två pedagoger i klassrummet. Det finns tillgång till datorer som huvudmannen menar underlättar individanpassningen i undervisningen. Skolan har också getts goda

förutsättningar genom att lokalerna är samlade i nedre plan i ett mindre hus och att eleverna kan vara nära personalen. Vad gäller personalens fortbildning är det rektorn som tar ansvar och har sökt och beviljats statsbidrag för detta. Nämndens representanter säger att de känner sig trygga i att rektorn har kompetens att upptäcka om det finns brister som behöver åtgärdas när det exempelvis handlar om personalens kompetens. Rektorn har möjlighet att söka extra budget hos huvudmannen om en lärare behöver en utbildning för att kunna undervisa och exempelvis saknar behörighet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver tydliggöra roller och ansvar mellan huvudmannens representanter och rektorn, för att kunna göra självständiga bedömningar i verksamheten och styra enligt uppsatta mål.

Granskningen visar att ansvars- och rollfördelningen mellan huvudmannen och rektor är otydlig och att huvudmannen inte gör en egen oberoende analys och bedömning av skolans resultat och beslutade utvecklingsåtgärder. En otydlig rollfördelning, där rektorn också är sektorchef och huvudman, och en huvudman som förlitar sig på att enskilda personer tar en stor del av ansvaret för skolan och undervisningens kvalitet kan äventyra verksamhetens kontinuitet vid exempelvis rektorsbyten eller förändringar i nämnden.

Av 4 kap. 3 § i skollagen framgår att huvudmannen systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla undervisningen.

Skolinspektionens rapport om *Kommuners styrning av gymnasieskolan* visar att samverkan mellan huvudman och rektor i en styrkedja som kännetecknas av förtroende och tillit är en framgångsfaktor för skolenheternas utvecklingsarbete. Huvudmän som analyserar skolenheternas resultat för att utvärdera elevernas möjligheter att nå målen har bättre grund för att fatta beslut om resursfördelning och utvecklingsåtgärder. När ansvarsfördelningen är tydlig och huvudmannen aktivt använder de styrmedel som står till förfogande visar granskningen att huvudmannens styrning kan ha en direkt påverkan på utbildningens kvalitet.⁹ I det övergripande kvalitetsarbetet behöver huvudmannen utgå från skolenheternas utvecklingsbehov i

⁹ Skolinspektionen (2018) Huvudmannens styrning av gymnasieskolan. Kvalitetsgranskning 400-2016:11447,, Skolinspektionen, Stockholm, s. 36.

relation till nationella mål för utbildningen och fatta beslut om åtgärder som kan öka elevernas måluppfyllelse. Om kvalitetsarbetet har låg kvalitet finns risk att huvudmannens beslut leder verksamheterna i fel riktning och därför inte fungerar som stöd för rektorerna.¹⁰

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen aktivt och självständigt analyserar skolenhetens resultat och måluppfyllelse för att på så vis bättre styra och kunna besluta om för skolan relevanta utvecklingsåtgärder. Genom att huvudmannen som en oberoende part också har en god insyn i skolans verksamhet kan huvudmannen också ta ett större ansvar för ett mer långsiktigt och systematiskt arbete vad gäller förutsättningar för en god måluppfyllelse och i arbetet att stödja rektorn. Även om rektorn och huvudmannen har en god kommunikation har huvudmannen det övergripande ansvaret för skolans verksamhet och att verksamheten uppfyller lagens krav. Det är därför viktigt att rollfördelningen mellan rektor och huvudman är tydlig för alla.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Anna Ponnert

Föredragande
Signerat av: Anna Ponnert

I handläggningen av ärendet har även utredare Charlotte Lindmanner Sultan medverkat.

¹⁰ Skolinspektionen (2018) Huvudmannens styrning av gymnasieskolan. Kvalitetsgranskning 400-2016:11447,, Skolinspektionen, Stockholm, s. 31.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov

och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med bedömningar och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 29 och 30 mars 2023. Besöket genomfördes av Anna Ponnert och Charlotte Lindmanner Sultan.

Gymnasieutbildningen i Höör är belägen i Höör, Höörs kommun.

Gymnasieutbildningen i Höör erbjuder två av de fyra introduktionsprogrammen, individuellt alternativ och språkintröduktion. Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning omfattar båda introduktionsprogrammen. På

Gymnasieutbildningen i Höör går cirka 20 elever varav elva elever går på individuellt alternativ och nio elever går på språkintröduktion. Det finns sex lärare anställda i undervisningen på introduktionsprogrammen. Verksamheten leds av en rektor.